GEMEENTE TEN BOER

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Ten Boer.

Nr. 86009

18 september 2015

Kadernotitie afsluiten elektronische weg voor WOB verzoeken

Het recht op overheidsinformatie is een grondrecht dat mede geregeld is in de Wet openbaarheid bestuur (WOB). Een WOB verzoek kan bij de gemeente Ten Boer nu nog zowel schriftelijk als elektronisch ingediend worden. Steeds meer gemeenten krijgen last van "professionele wobbers" die eenzelfde verzoek naar meerdere gemeenten sturen, waarbij hun doel van een WOB verzoek dan ook niet gericht op de informatie, maar puur op het innen van een dwangsom dan wel de proceskosten. Deze (kennelijk) oneigenlijke WOB verzoeken nemen in aantal toe, waardoor het wenselijk is om een drempel op te werpen. De WOB en Algemene wet bestuursrecht (Awb) biedt hier een mogelijkheid toe. Op grond van artikel 14 sub b WOB en artikel 2:15 Awb kan het college B&W nadere regels stellen omtrent de uitvoering.

Stand van zaken in de politiek

Momenteel lopen er verschillende wetsvoorstellen om de WOB zoals hij nu bestaat aan te passen dan wel te vervangen.

Wetsvoorstel wet voorkomen misbruik WOB

Door dit wetsvoorstel zouden er een aantal bepalingen uit de WOB worden gewijzigd. Artikel 13 WOB zou dan vervallen en na artikel 14 zouden er een artikel 15 en 15a worden toegevoegd. Deze artikelen zouden de dwangsom gaan uitsluiten voor de WOB en een nieuw systeem, bepaald door de bestuursrechter, introduceren. Dit wetsvoorstel is momenteel ingediend bij de Tweede Kamer voor schriftelijke behandeling.

Reacties op wetsvoorstel

Volgens het College van procureurs-generaal is het afschaffen van de dwangsom bij Wob-verzoeken gericht op het minder aantrekkelijk maken van het indienen van Wob-verzoeken en niet op voorkoming van misbruik. De Nationale ombudsman heeft dit standpunt ondersteund en hij heeft aangedrongen op heroverweging van de Wet Dwangsom. Naar aanleiding van deze brief is er een evaluatie onderzoek omtrent onder andere de Wet Dwangsom. Het evaluatierapport maakte zichtbaar dat het de bestuursorganen op dit moment ontbreekt aan (juridische) middelen om aan dit misbruik een eind te maken.

Wetsvoorstel wet open overheid (WOO)

Doormiddel van dit wetsvoorstel zou de WOB worden ingetrokken. (artikel 10.1). Tevens staat er in het wetsvoorstel een antimisbruikbepaling (artikel 4.6). Daarnaast staat er een centrale rol voor de bestuursrechter beschreven in artikel 8.4 met betrekking tot de overschrijding van de termijn. Er staat in artikel 4.1 lid 2 dat de wijze van het indienen van een openbaarheidsverzoek mondeling of schriftelijk kan worden ingediend en elektronisch kan worden verzonden.Deze *kan* bepaling duidt op beleidsvrijheid, waardoor het uitsluiten van de elektronische weg in de toekomst voor dit soort verzoeken mogelijk blijft. Dit wetsvoorstel is momenteel aanbeland in de fase plenaire behandeling voor Tweede Kamer.

Reacties op wetsvoorstel

De VNG heeft vooral problemen met de centrale registratie aan de VNG, extra administratieve lasten en de plicht tot actieve openbaarmaking. Het Actal (adviescollege toetsing regeldruk) heef ook zijn twijfels omtrent het vallen van nieuwe privaatrechtelijke rechtspersonen met een publieke taak (B-organen) onder de WOO, die voorheen niet vielen onder de WOB.

Het is nog onduidelijk wanneer de wetten inwerking zullen treden. Ook is het nog onduidelijk in welke vorm en of de wetten het wel door de Eerste en Tweede Kamer gaan halen. Hierop wachten heeft dus weinig nut. Proactief handelen door de elektronische weg af te sluiten zou een uitkomst kunnen zijn.

Het afsluiten van de elektronische weg voor de WOB verzoeken is niet nieuw. Steeds meer gemeenten hebben via collegevoorstellen de elektronische weg afgesloten. De volgende uitspraken zijn om rekening mee te houden bij het afsluiten van de elektronische weg voor de WOB verzoeken.

ECLI:NL:XX:2007:BA7477: AB 2007, 191: Wanneer de bereikbaarheid per e-mail enige tijd heeft bestaan, moet het bestuursorgaan het expliciet melden dat de mogelijkheid via de elektronische weg (e-mail en dergelijken) niet meer bestaat. Een mededeling op de site is niet voldoende. De gemeente Ten Boer zal dus meer moeten doen dan een melding op de site. Denk hierbij aan communicatie naar de voormalige indieners van WOB verzoeken, publicatie in de Noorderkrant, vermelden op de website.

ABRvS 3 december 2008, AB 2009/8: Een bij brief gedane mededeling dat de elektronische weg niet is opengesteld voor Wob-verzoeken is geen besluit in de zin van artikel 1:3 lid 1 Awb. Voor een gedane mededeling dat het verzoek niet in behandeld zal worden genomen geldt dat dit eveneens geen besluit in de zin van artikel 1:3 lid 1 Awb is. Dit wordt bevestigd in **ECLI:NL:RVS:2014:3802 ABRvS 22 oktober 2014.** De rechtsregel van beide uitspraken heeft alleen betrekking op mededelingen *van feitelijke aard*.Het is verstandig om dit duidelijk te vermelden in de communicatie tussen indieners van een WOB verzoek en de gemeente.

In de bijlage van deze kadernotitie is een conceptbrief en een conceptgedragslijn omtrent WOB verzoeken te vinden. De brief is bedoeld om verzoekers, die in het afgelopen tijd (bv. het afgelopen jaar) een WOB verzoek hebben ingediend, op de hoogte te stellen van de afsluiting van de elektronische weg voor WOB verzoeken. Door een bericht te plaatsen op de site en te publiceren in de Noorderkrant is er te samen met deze brief voldoende bewerkstelligd om aan te duiden dat de elektronische weg daadwerkelijk gesloten is.

De gedragslijn is een uitgewerkte variant op het stroomschema. Het grote verschil is dat er nu gekeken wordt naar de vorm van het ingediende WOB verzoek. Is het elektronisch (email, fax) ingediend dan wordt het verzoek niet in behandeling genomen. De strekking van het toegestuurde bericht op zo'n elektronisch ingediend WOB verzoek zal hetzelfde zijn als in de voorbeeld brief.

Bijlage 1. G edragslijn behandeling WOB verzoek

Bereikbaarheid

De gemeente Ten Boer is bereikbaar per telefoon, mail, fax en post. Via de algemene contactkanalen komen allerlei verzoeken binnen. Nu het college de elektronische weg wil sluiten voor WOB verzoeken is het gewenst om de gedragslijn aan te passen voor de WOB verzoeken.

Afhandeling van elektronisch WOB verzoek

Indien een WOB verzoek via mail of fax binnenkomt zal er een mail worden verstuurd. De strekking van deze mail zal zijn dat per 7 juli 2015geen WOB verzoeken meer in behandeling worden genomen die via de mail of fax zijn ingediend. Als het verzoek alsnog schriftelijk ingediend wordt, zal deze in behandeling worden genomen.

Afhandeling van schriftelijke WOB verzoek

Na ontvangst van het WOB verzoek verstuurt het secretariaat een ontvangstbevestiging naar de verzoeker en zal her origineel ingeleverd worden bij de DIV. Kopie richting BJZ en de desbetreffende afdeling. Bij doorkruising van werkgebieden dan wel portefeuilles van de burgemeester, wethouder(s), gemeentesecretaris of van beleidsregisseurs zal er een kopie gestuurd worden naar de desbetreffende persoon.

Termijnen

Op een schriftelijk WOB-verzoek dient binnen vier weken na de dag waarop het verzoek is ontvangen te worden beslist door of namens het college. Voor een aantal verzoeken geldt een andere termijn (bv. verzoek gericht op omgevingsrecht: 2 weken).

Wanneer, op grond van bijzondere omstandigheden, de gevraagde informatie niet (volledig) binnen de termijn beschikbaar kan worden gesteld, wordt verzoeker daarvan door BJZ schriftelijk in kennis gesteld van de verdaging. Bij onduidelijkheid vanuit het verzoek kan er om extra informatie gevraagd worden, waarbij een termijn van 2 weken als reactietijd voldoende is.

Zienswijze derde(n)

Indien een verzoek om informatie (mede) betrekking heeft op gegevens van een derde wordt die derde schriftelijk van het verzoek in kennis gesteld. De derde wordt in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het verzoek te geven. Bij de beslissing om de gevraagde documenten al dan niet openbaar te maken wordt rekening gehouden met de ingebrachte zienswijze.

Indien de derde de wens daartoe te kennen geeft wordt hij op de hoogte gesteld van de beslissing op het WOB-verzoek, bijvoorbeeld door toezending van een kopie van de beschikking en de openbaar te maken documenten.

Ingeval er tegen de wens van de derde in tot gehele of gedeeltelijke openbaarmaking besloten wordt, wordt met de daadwerkelijke openbaarmaking van de betreffende documenten gewacht totdat de derde de gelegenheid heeft gehad hiertegen een bezwaarschrift en een verzoek om voorlopige voorziening in te dienen. Het stellen van een termijn van 2 weken is in dit geval voldoende. Vraagt de derde daadwerkelijk een voorlopige voorziening dan wordt met openbaarmaking gewacht tot na afronding van de gerechtelijke procedure. De verzoeker om informatie wordt hiervan op de hoogte gebracht.

Besluit op schriftelijke WOB verzoek

Indien de gevraagde documenten volledig voor openbaarmaking in aanmerking komen is de desbetreffende afdelingshoofd beslissingsbevoegd. Voorafgaand aan de beslissing vindt overleg plaats met BJZ. Verzoeker wordt schriftelijk van dit besluit in kennis gesteld en de gevraagde documenten worden openbaar gemaakt.

Indien de gevraagde documenten niet of niet volledig voor openbaarmaking in aanmerking komen of in geval van twijfel, is het college beslissingsbevoegd. Er wordt een collegevoorstel geschreven met daarin gemotiveerd de wettelijke grondslag waarom delen of het gehele WOB verzoek. Deze beoordeling geschiedt op basis van de uitzonderingsgronden genoemd in artikel 10 WOB of de beperkingen genoemd in artikel 11 WOB. Tevens zal er een brief opgesteld worden aan de verzoeker met de uitleg waarom een verzoek ten delen of geheel geweigerd wordt. Na afronding van de besluitvorming wordt het besluit verzonden met de documenten die voor openbaarmaking in aanmerking komen.